

Л

еонід КЕЛЬВИЧ:

«Працювати на землі – це престижно, бо хліб і м'ясо потрібні нам усім»

Сільськогосподарське підприємство «Хорс-КЛМ» на виробничій мапі Київщини з'явилося три роки тому. Та вже сьогодні, за словами голови облдержадміністрації області Анатолія Присяжнюка, це одне з найуспішніших господарств, яке за обсягами та рентабельністю входить до десятки виробників – лідерів АПК. Безперечно, успіх будь-якого підприємства значною мірою залежить від його керівництва. Назване господарство очолює Леонід Кельвич – умілий керівник-організатор. Промовистий факт: ще за радянських часів він був серед небагатьох, хто став головою колгоспу в неповні 25 років.

Про те, як розпочинав власну справу, Леонід Миколайович каже:

– Від колгоспу, який перемололи своєрідні жорна реформ, не залишилося, як то кажуть, нічого живого. Покинуте напризволяще село, до котрого всім було байдуже, землі позаростали бур'яном. І все це, зважте, неподалік від столиці. Боляче й сумно було таке спостерігати, та я не з тих, хто боїться труднощів, якщо вже взявся за справу – нізащо не відступлю. Звісно, розпочинати довелося з нуля, господарство започатковували як сімейну справу. Усе ретельно обрахували, взяли кредит й почали від зорі до ночі працювати. Спершу взяли в оренду 800 гектарів землі, закупили новітню техніку, потім звели ферму, одночасно з цим відремонтували десять будинків для селян, збудували сушильню. У людей з'явилася робота, життя в селі поволі налагоджувалося.

– Сьогодення господарства, звісно, не порівняти з тими днями, але й далі доводиться працювати не покладаючи рук?

– У нас багатогалузева сільськогосподарська діяльність, і річ тут не тільки в заробітку, на який очікує кожен селянин. Мої діди-прадіди працювали на землі, тож із дитинства прищепили мені просту істину: на матінку-природу сподівайся, та й сам щоденної роботи не цурайся. Наприклад, не вродило чи впало в ціні зерно, то, скажімо, корівка збиток покриє, головне не опускати рук,

не піддаватися обставинам. Основними напрямками, за якими нині працює наше господарство, є розлітництво й тваринництво. Загалом маємо одну тисячу голів великої рогатої худоби, 230 із них – дійне стадо, ще 200 – м'ясної породи. Є у господарстві й тисяча свиней, 150 овець, тримаємо 70 голів коней. Пишаюся тим, що тваринництво розвивається в нас на науковій основі. Налагоджено селекційно-племінну роботу, маємо статус плезмзаводу: виробляємо, вирощуємо та продаємо племінну худобу. Щороку реалізуємо майже 100 телиць для інших господарств, частину залишаємо в себе для поповнення стада. До речі, племінний

продаж дає нам стовідсоткову рентабельність. За останні три роки надоємомо по сім тисяч тонн молока на кожну корову, виробили та реалізували 186 тонн м'яса, в тому числі 100 тонн яловичини. Нині ферма – це, без перебільшення, наша годувальниця. За рахунок продукції тваринництва виплачуємо зарплату, платимо за електроенергію, сплачуємо податки, вирішуємо інші фінансові питання. Водночас наше господарство вирощує та реалізує насіння зернових культур. Урожаї з року в рік намагаємося збільшувати. Приміром, навіть минулого посушливого літа зібрали 109 центнерів із гектара в сухому зерні, у сирому – 120, пшениці – по 80 центнерів. Для

Досвід

Леонід Миколайович КЕЛЬВИЧ народився 5 травня 1950 року в селі Веприк Фастівського району Київської області. Після школи навчався у Фастівському зоотехнічному технікумі.

З 1969 по 1972 рік служив у Військово-Морському флоті, брав участь у бойових діях.

Після служби в армії працював заступником голови та головою колгоспу ім. XXII з'їзду КПРС у рідному селі Веприк.

1983–1986 роки – заступник голови колгоспу «Україна» с. Почуйки Попільнянського району Житомирської області, директор Попільнянського міжгосподарського підприємства із заключної відгодівлі ВРХ.

Закінчив Українську сільськогосподарську академію.

Член Партії регіонів.

Одружений. Має сина й доньку.

Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня. Заслужений працівник сільського господарства України.

цього запроваджуємо інтенсивні технології, використовуємо нові високоврожайні сорти зернових культур, застосовуємо прогресивні форми організації праці, купуємо нову сучасну сільськогосподарську техніку. Все це в комплексі дає нашому господарству можливість бути в лідерах не тільки у Фастівському районі, а й в області. Вважаю, маємо загалом непогані результати. Сьогодні ставимо перед собою завдання щорічно вирощувати не менш як 300 тонн м'яса, надаювати дві тисячі тонн молока. Уже найближчим часом збудуємо сучасні доїльні зали. Плануємо збільшити поголів'я свиней, зрештою, створити потужне насіннєве господарство, де вирощуватимемо зерно.

– В Україні, хоч як це парадоксально, перед аграріями гостро стоїть питання реалізації продукції.

– Звісно, ця проблема не обходить і нас. Переробники й досі диктують виробникові закупівельні ціни. На великих тваринницьких комплексах за такої ж собівартості – 12 гривень за кілограм живої ваги – можна розраховувати на прибуток за рахунок чисельності тварин, нам у цій ситуації складніше. Тож не залишається нічого іншого, як розширювати виробництво. Те саме стосується виробництва молока. У найближчих планах придбання сучасного комплексу з переробки молока. Це дасть можливість не тільки наситити ринок нашою якісною недорогою продукцією, а й створити додаткові робочі місця, за попередніми розрахунками, маємо підстави сподіватися на прибуток.

– Леоніде Миколайовичу, які інноваційні розробки, новаторські ідеї запроваджуєте у своє виробництво?

– За три роки, як я вже розповідав, ми зі звичайного господарства набули статусу плеїнного заводу. А це, повірте, не так просто. У розвитку підприємства було вкладено чимало сил, енергії, ідей. Про все, що робимо, двома словами не скажеш. Наведу лише кілька прикладів. У тваринництві застосовуємо нову технологію: безприв'язне утримання худоби на м'якій підстилці. Особливості цієї технології полягають у тому, що во-

на до мінімуму скорочує фізичне навантаження на людину, натомість дає змогу в кілька разів збільшити поголів'я великої рогатої худоби. Якщо раніше тварин треба було прив'язувати, мити, відв'язувати на прогулянку, то нині нічого цього не робимо. Усе передбачено технологічно: одна людина може обслуговувати 200–300 тварин замість 50, як колись. Сталися відчутні зміни й у годуванні тварин. Якщо раніше трактори працювали на цій операції три-чотири рази на день, то сьогодні ситуація докорінно змінилася. Корми трактор підвозить лише один раз, уранці. Їх кладуть на призначений для цього стіл, який замінює спеціальні годівниці, і подають через кормозмішувачі. Для корів у нас передбачено однотипне годування цілий рік. Нова технологія сприяла поліпшенню клімату в приміщенні, істотному скороченню витрат пального (порівняйте: чи то раз трактором треба заїхати, чи три, а то й чотири). Та головне – завдяки спокійному режиму помітно поліпшилося споживання тваринами кормів.

– Керівництво області наголошує, що ваше господарство є взірцево-показовим. Маєте якусь таємницю?

– А жодних таємниць немає. Можливо, я буду неоригінальним, але вважав і вважаю, що успіх будь-якої справи залежить від колективу, його згуртованості, зрештою, від завзятої праці кожного. Ті показники урожайності зернових, надоїв молока, яких ми досягли за три роки, є заслугою, найперше, колективу. Він у нашому господарстві хоч і невеличкий – працюють 80 осіб, зате досить дружний. Усі спеціалісти зі стажем, досвідчені фахівці. Серйозно ставимося до дисципліни, тому що, де дисципліна, там і успіх. На контрольному пункті реєструють вихід людей на роботу. Чергові підтримують трудову дисципліну, спеціалісти контролюють виробничий процес, усе це дає нам змогу бути серед передових господарств регіону. До нас частенько приїздить запозичувати досвід господарювання. Та й ми не цураємося чужого досвіду, вивчаємо технології, навідуємося до інших підприємств.

– Леоніде Миколайовичу, сьогодні жваво обговорюють майбутню земельну реформу, за якої земля стане товаром. Як, на вашу думку, це полегшить життя фермеру, швидше виведе нас із кризи чи, навпаки, створить додаткові проблеми?

– Наша земля – це унікальний дар природи. Впевнений, зі мною багато хто погодиться, що приватна власність на землю ще не є запорукою того, що сільське господарство вийде з кризи. Земля сільськогосподарського призначення в жодному разі не має бути товаром, який можна продати, обміняти, успадкувати. У цьому я твердо переконаний. Це засіб виробництва, котрий має приносити користь людям, суспільству, державі, і аж ніяк не слугувати засобом наживи. Для будь-якого фермера, селянина, що обробляє землю, повірте, важливою є не власність, а доступ до землі, праця на ній. Мені чимало довелося бувати за кордоном, тож із власного досвіду знаю, що категорія «земля» там сприймається насамперед як об'єкт господарювання, а не як об'єкт власності. Абсолютним залишається право власника на продукти виробництва, але практично ніде, в жодній країні не визнається таке право на землю. А що відбувається в нас? 80 відсотків земельних паїв належать людям, які ніколи не працюватимуть в аграрному виробництві. Тож доля тих сотень гектарів добре відома: їх буде перепродано, подаровано, використано не за призначенням. Чи є вихід? Авжеж, є. І він дуже простий. Хоч працювати людина в сільському господарстві – створіть їй належні умови, наділіть землею. Зникло бажання вирощувати врожай – поверни землю сільській раді. На мою думку, це буде дуже справедливо.

Саме за таких умов, упевнений, з'явиться ще більше міцних, технічно оснащених підприємств із переробки та реалізації рослинницької й тваринницької продукції. На мою думку, сільськогосподарська діяльність – це престижно, бо її результати потрібні всім нам, живим і сущим на цій землі.

Розмову записала Віра ТКАЧЕНКО.